

Xojon carta-lə San Pablo xi kiskiì-lə xīta naxandá-lə Cristo xi títsajna Éfeso

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xīta
naxandá-lə Cristo xi títsajna Éfeso

1 ¹Jñò xi xīta-lə Nainá 'mì-nò xi titsajnaà naxandá Éfeso,
jñò, xi kixi onguít'aà-la Cristo Jesúz, 'an xi 'mì-na Pablo
tisihixat'aà-nò nga 'an tsibíxáya-na Jesucristo nga k'oas'ín
kjòmejèn-lə Nainá. ²Nainá xi Na'lèn-ná, ko jè Jesucristo
xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjondaà ko kjoa'nchán ya ijìin
inijima-nò.

Kós'ín síchikon-t'in-ná Nainá k'ę nga Cristo titsajnakoqá

³Jeya kàtijna Nainá, Na'lèn-lə Jesucristo xi otíxoma-ná nga
kisichikon-t'in-ná, kitsjaà-ná ngats'iì kjondaà xi ts'e inijima-ná
xi ngajmiì nchrobá-ne koi kjoa-lə nga Cristo titsajnakoqá.

⁴Nainá xó k'oqá s'ín jaàjiin-ná k'ę nga tijk'eè sindaà isò'nde
nga Cristo titsajnakoqá mé-ne nga nímé jé s'e-ná ko tsjeè
kitsajnaá nguixkon jè. ⁵Koi-né nga matsjakeè-ná nga k'oas'ín
kiskoösòn-lə nga tisa-ne nga kiskoétjò-ná koni ixti jchan-lə
maá xi it'aà ts'e Jesucristo. Nainá k'oqá s'ín kis'iìn koni s'ín
kisaseèn-lə ta koi kjoa-lə nga k'oas'ín kjòmejèn-lə. ⁶Koií
kjoa-lə nga jeya bijna Nainá nga tse kjondaà kitsjaà-ná
nga kisichikon-t'in-ná nga ya titsajnakoqá ki'ndí-lə xi
'ñó matsjakeè. ⁷⁻⁸Jè jní-lə Jesucristo tsibíchjítjì-ná koa
kisijchàat'aà-ná jé-ná nga Cristo titsajnakoqá, nga 'ñó tse
kjondaà tjín-lə Nainá nga tsjá-ná kjohítsjeèn ko kjoachjine
xi tjín-lə. ⁹K'oqá ma-ne nga tikoá tsakó-ná jè kjoatjí'ma-la

koni s'ín kjòmejèn-la jè, t_íkoií-ne kjohítsjeèn-la xi tijè-ne kiskoòsòn-l_a nga kitasòn. ¹⁰Koni s'ín tjíndaà-la kjohítsjeèn jè, kijchò nàchrjein nga kitasòn tsjeè. Nainá, jé sijingoò yije nita mé xi tjín ngajmiì k_o it'aà nangui nga jè Cristo k_otìxoma.

¹¹Nainá jyeé kjòtseé jajàiìn-najen nga Cristo titsajnakó-jen. Kitjoé-najen k_ojotjò xi tsjá Nainá koni s'ín tjíndaà-l_a nga k'oqás'ín bitasòn 'én-l_a koni s'ín ndaà sasén-l_a. ¹²K'oqá s'ín kis'lìin nga ngajen kinikítsajna ítjòn-jen nga jeya tijna Nainá, ngajen xi x_ita judío 'mì-najen, ngajeén kòkjeiín ítjòn-najen it'aà ts'e Cristo.

¹³Tikoáa jñò nga ya titsajnakoo Cristo, k'_e nga kina'yà 'én ndaà-l_a Nainá xi kjoa kixi, jè xi tsachrjekàjiìn-nò kjo'in nga kòkjeiín-nò it'aà ts'e Cristo, Nainá kitsjaà-nò Inimá Tsjeè-l_a; yaá tsibít'aà chibá-l_a ijiìn inimá-nò, koni s'ín jye kitsjaà tso'ba nga tsjá-nò. ¹⁴Jè Inimá Tsjeè-la Nainá, jè-né xi tjoé ítjòn-ná nga kixi kjoa nga tjoé yije-ná k_ojotjò xi Nainá tsjá-ná jè nàchrjein k'_e nga kongásòn nga sijikítsajnandeíí-ná xi naxandá-l_a maá mé-ne nga jeya kíjna-ne Nainá.

Kós'ín bítsi'ba Pablo it'aà ts'e jñà x_ita xi jye mokjeiín-la

¹⁵Koií kjoa-l_a k'_e nga ki'nchrè nga mokjeiín-nò it'aà ts'e Jesucristo xi otíxoma-ná, k_o nga matsjacha ngats'iì x_ita-l_a Nainá; ¹⁶mìkiù sijchàajñaa nga nàchrjein inchijòn tsjaà-l_a kjondaà Nainá xi it'aà tsajòn; k'_e nga bítsi'ba-l_a, sijét'aà-l_a xi kjondaà tsajòn ¹⁷mé-nè nga jè Na'lèn-ná xi jeya tijna, jè xi Nainá tsò-l_a Jesucristo xi otíxoma-ná, jè kàtasíkíhichiya-nò k_o kàtatsjá-nò kjoachjine xi ts'e inimá-nò mé-ne nga is_a ndaà jchaxkon-nò Nainá. ¹⁸K'oqá s'ín sijét'aà-l_a Nainá nga sijihiseèn-l_a kjohítsjeèn-nò mé-nè nga jchá-nò mé xi chiñà-l_a nga xó kinokjoàa-nò. Tikoáa jchaa nga 'ñó ndaà tjín k_o 'ñó jeya tjín k_ojotjò xi Nainá tsjá-l_a jñà x_ita naxandá-l_a. ¹⁹Tikoáa sijét'aà-l_a nga jchaxkon kó kji 'ñó tse nga'ñó tjín-l_a Nainá nga komá kosíko-ná jñá xi mokjeiín-ná it'aà ts'e. T_íkoií-ne nga'ñó xi 'ñó tse tjín-l_a Nainá ²⁰xi kisikjeén nga kisikjaáya-la Cristo k'_e nga k'en, ikjoàn jeya kisikjnat'aà chrja kixi-l_a ján ngajmiì ²¹ñanda nga is_a ta 'ñó 'nga kisikjna ítjòn mì k'oqá-ne tsà jingoò x_ita ítjòn, x_itaxá ítjòn, ngats'iì nga'ñó xi tjín i it'aà nangui k_o xi tjín ijiìn isé, ngats'iì xi tjín-l_a k_otìxoma ngajmiì; tijna ítjòn-l_a ngats'iì xi tjín isò'nde jè, k_o jè isò'nde xi sa

nchrobá. ²² Nainá, jè kisìngatsja yije Cristo, ngats'ìì kjotíxoma xi tjín; tikoá jè kitsjaà yije-là Cristo nga jè koma xi sko-là naxandá-là. ²³ Naxandá-là tijè-ne yijo-là Cristo; ko jè tsjá yije-là niña mé xi chija-là. Tijè-ne Cristo xi sijngoò yije, niña mé xi tjín isò'nde.

Kós'ín sijchàat'aà-ná jé-ná Nainá

2 ¹Jñò, nga sa kjótseé, k'oqá ngaya-là koni tsà titsajna k'en-nò it'aà ts'e Nainá nga jè kjoa-là jé-nò nga ch'o ki'nè. ²K'oqá s'ín tse tsitjaàyaà ndiyá jé-là xita isò'nde; jè kinikitasòn-là xita neií xi sko-là tjo jjìùn isén nga jè síxájiùn inima-là jñà xita xi mìkiì 'nchrénijon-là Nainá. ³Tikoá ngats'iaá jñá, k'ë nga ìsa kjótseé, k'oaá tis'ín chinchaàtsjaá jé koni s'ín kjòmejèn-là yijo-ná ko kjohítsjeèn-ná. Tjín-ne nga ngásòn tse kjo'in k'oi-ná tsà ndaà, koni jñà xita xi k'leíi nga koi kjoa-là jé-ná. ⁴Tanya Nainá, tseé kjohimatakòn tjín-là nga 'ñó matsjakeè-ná. ⁵Nainá kisikítsajnakon ijngoò k'a-ná ko Cristo, nás'ín jye titsajnak'eén xi kjoa ts'e jé-ná. (Ko jñò, tà kjondaà-là Nainá-né nga bitjokàjñoò kjo'in.) ⁶Nainá, kisikjaáyakjoò-ná ko Cristo, nga ya titsajnakoaá, ko tañaá kisikítsajnakjoò-ná ján ngajmiì. ⁷K'oqá s'ín kis'iìn mé-nè nga kokò-ne jñà nachrjein xi sa nchrobá nga tse kjoatjòcha tjín-la ko tse kjondaà tjín-là it'aà tsaján nga Cristo Jesús titsajnakoaá. ⁸Tà kjondaà-là Nainá-né nga itjokàjñoò kjo'in nga kòkjeiín-nò it'aà ts'e Cristo. Mìtsà kjondaà tsajón nchrobá-ne kjoa koi; ta kitsjaà kjotjò-nò Nainá. ⁹Mìtsà koi kjoa-là nga xá ki'nè, mé-nè nga njingoò xita ndaà sijkíjna-ne yijo-là. ¹⁰Nainá tsibíndaàya xitse ijingoò k'a-ná, nga ya titsajnakoaá Cristo, mé-nè nga s'eén ngats'ìì kjoa xi ndaà tjín, jñà kjoa xi Nainá jyeé k'oqas'ín kiskoòsòn-là nga tisá kjótseé nga kos'ín sikitasoán.

Kjoa'nchán xi tjín-ná nga Cristo titsajnakoaá

¹¹Jñò xi mì ya tjen-nò tje-là xita judío, k'oqá tsò-nò jñà xita judío xi tjít'aà chiba yijo-là nga mìtsà xita-là Nainá 'mì-nò, koií kjoa-là nga mì tjít'aà chiba-nò kjoa ts'e circuncisión. Tanya jè kjoa jè, tà tsja xitqá bíndaàya-ne yijo-là. ¹²Tikítsjeèn k'ë nga sa kjótseé jñò titsat'aàxìn-la Cristo; tikoá titsajnat'aàxìn-la naxandá Israel, mìkiì ya nokjoà-nò koni s'ín tsibíndaàjiùn-ko Nainá jñà xita judío koni s'ín kitsjaà-là tso'ba Nainá. Isò'nde

jè, nímé xi chiñà-là kó mìkiì yaxkon Nainá. ¹³Tānga i^l'ndei, nga ya titsajnakoo Cristo, Nainá jyeé kisichrañat'aà-nò jè kjoa-là jní xi tsibíxteèn Cristo, na's'ín kjíin tjat'aàxìn-là Nainá nga sa kjótseé. ¹⁴I^l'ndei, jè Cristo xi tsjá-ná kjoa'nchán. Kisikjoónndaà-ná nga jngòò naxandá komà-ne jñà xíta judío kó xi mìtsà xíta judío. Jè kisihixàña jè kjoa kondra xi jöya tjín nga sa ítjòn k'lè nga kitsjaà kjojtò yijo-là nga k'en-t'aà krò. ¹⁵Yáá kisikjehet'aà jè kjotíxoma-là Moisés xi tjín-là jñà xíta judío; kjòjngòò-ne ingajò naxandá; jngòò naxandá xíte komà-ne nga jè titsajnakoo Cristo; k'oqá komà-ne nga tsijne 'nchán kjoa. ¹⁶Cristo, k'lè nga k'en-t'aà krò, yáá kisikjehet'aà kjoa kondra xi jöya tjín. Kisikjoónndaà-ne ingajò naxandá; jngòò naxandá komà-ne koa kitsjaà-là kjoa'nchán it'aà ts'e Nainá.

¹⁷Jñò xi kjíin títsajna-là Nainá nga sa ítjòn, tikoá ngajen xi titsajnat'aà chrañà-lajen, j'iì Cristo nga j'iì kenojmí-ná 'én ndaà xi tsjá-ná kjoa'nchán. ¹⁸Ndaà chjí-là Cristo nga ingajò naxandá-ná jyeé tjí'nde-ná nga koma chikoá Nainá nga tjè-ne Inima Tsjee-là tsjá-ná nga'ñó nga ingajoá. ¹⁹K'oqá ma-ne jñò xi mìtsà xíta judío 'mì-nò, mìtsà tì xíta xìn nangui-nò. Jñò, i^l'ndei, ngásòn ya tajngoò nokjoà-nò naxandá-là Nainá; xíta xinguiqo-nò ngats'iì xíta naxandá-là Nainá. ²⁰K'oqá ngaya-là koni tsà jngòò ni'ya tísindaà. Jñò, jè ngaya-là ndajo xi mochjeén-là chrjó ni'ya. Jñà xíta xi tsibíxáya-là Cristo kó jñà xi kiìchja ngajo-là Nainá, jñà-né tats'en chrjó-là ni'ya. Ko jè Cristo jè ndajo chrjanguí-là chrjó ni'ya. ²¹Nga kó Cristo ngats'iì ndajo-là chrjó ni'ya, ndaà tísikjoò kó tímajeya ni'ya mé-nè nga ni'ya tsjee-là Nainá koma-ne. ²²Tikoá jñò, nga Cristo títsajnakjoòkoo, Nainá tísíkít'sajnakjoò-nò kó xíta xinguiqo xi kj'eíí, mé-ne nga jñò koma-nò ni'ya ñanda tíjna Nainá nga Inima Tsjee.

Xá-là Pablo it'aà ts'e xíta xi mìtsà xíta judío

3 ¹K'oqá ma-ne bìtsi'bà-là Nainá, 'an xi 'mì-na Pablo nga ndayá tìjnaa, koií ngatjì-là nga 'an benojmí-nò 'én ndaà-là Jesucristo, jñò xi mìtsà xíta judío 'mì-nò. ²Nga jyeé-la tìjiin-nò nga kjondaà ts'e Nainá-né nga 'an kitsjaà-na xá xi kjondaà tsajòn, ³koni s'ín kisihiseèn-na Nainá nga tsakó-na jè kjoa xi tjí'ma-là skanda kjótseé. Jyeé ìsa kiskiì chiba-nò jñà

'én koi. ⁴K'è nga tsà ndaà kíxkejñoò xojon jè koni s'ín kiskiì ítjòn-nò, yaá jchaa nga 'an ndaà tijin-nà jè kjoa tjí'ma it'aà ts'e Cristo. ⁵Nga isà kjótseé, njingoò xítà tijin-là jè kjoa tjí'ma; tanga iñdei jè Inimà Tsjeè-là Nainá kisihiseèn-là jñà xítà xi xó jaàjiìn-ne Nainá, jñà xítà xi tsibixáya-la Cristo ko xi kiichja ngajo-là. ⁶Jè kjoa tjí'ma, jè-né nga jñà xi mìtsà xítà judío, k'è nga mokjeiín-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo, ngásòn tjoé-là kjotjò-là Nainá nga ngásòn ixti-là ma koni jñà xítà judío; jngoo naxandá komá yije kóhotjín; ko jñà xi mìtsà xítà judío ngásòn tjoé-là kjondaà koni s'ín kitsjaà-là tso'ba Nainá jñà xítà judío.

⁷Ta kjondaà-là Nainá-né nga 'an kitjoé-na xá jè. Jè kitsjaà kjotjò-na nga chi'nda-là ma k'è nga kitsjaà-na nga'ñó-là mé-ne nga 'an kënojmiá 'én ndaà-là Cristo. ⁸'An, nas'ín isà 'ñó nangui tijna-là ngats'iì xita-là Nainá, tanga Nainá kitsjaà-na kjondaà jè, nga 'an chjàyajíin-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo jñà xi mìtsà xítà judío, mé-né nga skoe-ne kó kji 'ñó tse kjondaà tsjá Cristo skanda mìkiì bijchótjingui-la kjohítsjeèn-ná. ⁹Jè xá xi 'an kjòngatsja nga 'an sihiseèn-là jñà xítà mé-ne nga skoe-ne kó s'ín tjín kjoa xi tjí'ma. Nainá xi tsibíndaà isò'nde, jè tijna'ma-là kjoa jè skanda tísà tåts'en-là kjoa. ¹⁰Koií k'oas'ín komà-ne mé-ne skoe-ne iñdei ngats'iì inimà ch'o ko inimà xi ndaà xi tjín-là nga'ñó ijíin isén nga kjìn skoya kjoachjine tjín-là Nainá. Yaá skoe kjoa koi it'aà ts'e naxandá-là Cristo. ¹¹Nga tísà tåts'en-là kjoa, Nainá k'oqá s'ín tjíndaà-là nga it'aà ts'e Cristo kitason yije kjoa koi. ¹²Iñdei, nga Cristo titsajnakoqá, jyeé 'ñó takoán. Komáá chikoqá Nainá ñánda tijna nga mi ti kii xkón-oná nga jyeé mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo. ¹³K'oqá s'ín siijé-nò nga kí nìkjajen-là takòn jè kjo'in xi tisikjiaán nga 'an benojmí-nò 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo. Isáá ndaà kàtatsja-là inima-nò nga kjondaà tsajòn-nò.

Kó tsò Pablo nga bítsi'batjì naxandá-là Cristo xi títsajna Éfeso

¹⁴Koií kjoa-là nga ósijna xkó'nchit'aà-là nga bítsi'bà-là Nainá xi Na'èn-ná. ¹⁵Nga it'aà ts'eé Nainá nchrobá-ne nga tjín na'èn ko tjín ixti nga jngoo ijngoo ni'ya xítà xi tjín ngajmiì ko xi tjín isò'nde. ¹⁶Nainá, nga tse nga'ñó tjín-là, k'oqá s'ín bítsi'bà-là nga kàtatsjá-nò nga'ñó-là xi ts'e inima-nò nga jè Inimà Tsjeè-là

Nainá kàtasíxájiìn iníma-nò. ¹⁷ Jè Cristo, ndaà kàtìjnajiìn iníma-nò, nga mokjeiín-nò it'aà ts'e; 'ñó ndaà kàtas'e-nò kjoatjòcha-là Nainá koni jngòò yá xi nangà fì imá-là, kò koni jngòò ni'ya xi nangà tjíhijiìn chrjó-là. ¹⁸ K'oqá s'ín koma-ne nga jñò kò ngats'iì xítà-là Nainá, jchaxkoòn koà kochiya-nò nga 'ñó tse kjoatjòcha xi tjín-là Cristo, 'ñó tiyà, 'ñó ndojò, 'ñó nangà kò 'ñó 'nga. ¹⁹ Nguì ndaà jchaa jè kjoatjòcha xi tjín-là Cristo xi ìsa 'ñó otonè-là ngats'iì kjohítsjeèn-ná skanda mìkiì machiya-ná, mé-ne nga njmé chijat'aà-nò koni jè Nainá, njmé chijat'aà-là.

²⁰ Nainá, 'ñó tse nga'ñó tjín-là, tsà k'ë nga mé xi njé-là, skanda ìsaá 'ñó síkatonè-là koni s'ín njé-là kò nga koni s'ín níkítsjeèn. K'oqá s'ín tsjá yije-ná nga kò nga'ñó-là xi síxájiìn iníma-ná. ²¹ Jeya kàtìjna Nainá ya ijìin naxàndá-là kò it'aà ts'e Cristo nítà mé nachrjein-ne, nítà mé nó-ne. K'oqás'ín kàtama.

Titsajtión nga kò Iníma Tsjeè-là Nainá

4 ¹Koií kjoà-là nga k'oqás'ín bìtsi'bà-nò nga ndaà tijchá yijo-nò koni s'ín ok'in-là kjoà xi xó kinokjoà-nò. ²Añ, ndayá tijna'a'ya jè ngatjì-là nga Nainá tisixá-là. ³Jñò, kì 'nga ikon 'nè; indaàkjoà t'een, kàtas'e-nò kjoatsejta; ngásòn kàtachíkjoà-nò mé kjoà xi tjín-nò nga matsjacha xinguíqo. ⁴Tinè-là yijo-nò nga titsajnjatión-koo xinguíqo koni s'ín jye tsibítsajnjaitín-nò jè Iníma Tsjeè-là Nainá, mé-ne nga 'nchán kitsajna-nò. ⁵Nga tà jngòò ma naxàndá-là Nainá; kò tà jngòò ma Iníma Tsjeè-là Nainá; tikoà tà jngòò kjoà chiñá-lá nga Nainá xó kiìchjá-ná; ⁶kò tà jngòò ma Na'èn-ná Jesucristo xi otíxoma-ná; tà jngòò kjoà tjín koni s'ín mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo; tikoà tà jngòò kjoà tjín nga ma bautizar xítà. ⁷Tà jngòò ma Nainá nga ngats'iaá Na'èn-ná ma, jè xi otíxoma-ná nga ngats'iaá, jè xi síxájiìn iníma-ná nga ngats'iaá, kò jè xi tijnakó-ná nga ngats'iaá.

⁷Tànga kitjoé-ná kjotjò koni s'ín sasén-là Cristo mé xá-là Nainá xi s'leén nga jngòò jngoaá. ⁸Koií kos'ín tichjá-ne Xojon-là Nainá nga tsò:

K'ë nga jye kisikijne nga tífimijìn-ne ngajmiì,
kiìko preso jñà xítà xi kitsobà'ñó,
kò kitsjaà-là kjotjò jñà xita.

⁹¿Kó tsöya-ne jè xi tsò: "Tífimijìn-ne ngajmiì"? Tsöyaá-ne nga [jè Cristo] ítjòn itjojen skanda ñánda 'ñó nangà ijìin

nangui.¹⁰ Jè xi itjojen-t'aà skanda it'aà nangui, tijè-ne xi tsijin ijngooò k'a-ne ñanda nga isə 'ñó 'nga tsibijna koni ngats'iì xi 'nga títasajna mé-ne nga jè síjingoò yije-ne nítə mé xi tjín isò'nde.¹¹ Tikoq tijè-ne xi kitsjaà-lq xá xítə-lq mé xá xi s'ín nga jngooò ijngooò. Tjín xi tsibixáya-lq Jesucristo nga siìka'bísòn 'én ndaà-lq; tjín xi jñà kichjá ngajo-lq; tjín xi 'én ndaà-lq Nainá xi kjoq ts'e Cristo bénójmíya; tjín xi síkinda naxandá-lq Nainá; tikoq tjín xi okoya 'én-lq Nainá.¹² K'oqá s'ín kitsjaà-lq xá xítə-lq nga jngooò ijngooò mé-né nga kàtatsjá-lq kjohítsjeèn xita naxandá-lq nga koma síixá-lq Nainá, nga isə tse nga'ñó s'e-lq naxandá-lq Cristo.¹³ K'oqá s'ín koma-ne nga jngooò kjohítsjeèn s'e-ná ngats'iaá koni s'ín mokjeiín-ná it'aà ts'e Nainá ko koni s'ín yaxkoáán Ki'ndí-lq mé-ne nga nguì xítə kixi komaá. Nguì k'oqá s'ín kongásòn-kjoáá kóhotjián koni jè Cristo nga nímé chijat'aà-lq.¹⁴ Mì tì k'oqas'ín s'en-ná koni s'ín ndí ixti nga niton mokjeiín-lq yá xítə xi konachan-lq; nga fijen fikjáko koni tsà tjo tísiskáko; nga fitjingui-lq kjohítsjeèn-lq xítə maña xi 'én ndiso okoya nga kj'eíí ndiyá tjímayá.¹⁵ Tà saá 'én kixi-lq Nainá kinókjoqá nga matsjachaá xinguiqá mé-né nga kos'ín isə ndaà skasòn kjohítsjeèn-ná koni s'ín tjín kjohítsjeèn-lq Cristo nga jè tijna xi sko-lq naxandá-lq Nainá.¹⁶ Nga jè naxandá-lq Nainá, k'oqá kji koni jngooò yijo-lq xítə. Jè Cristo tijna xi sko-lq; ko jè tsjá-lq nga jngooò ijngooò xá xi oko-lq; ikjoàn síjngooò koni s'ín tjín yijo-ná nga titéya naxá-lq nindaà-ná; nga jngooò ijngooò skaya, katjín katjín xá-lq. K'e nga ndaà síxá yije yijo-ná maje-né koq ma'nga-né. K'oqá tis'ín tjín jè naxandá-lq Cristo nga koje-né koq ko'nga-né k'e nga jngooò ijngooò xítə-lq ndaà síixá nga matsjakeè xíkjín.

Kós'ín sijchá yijo-ná k'e nga jè Nainá síxitseya inima-ná ko kjohítsjeèn-ná

¹⁷ It'aà ts'e kjotíxoma xi tsjá-na Cristo, k'oqá xan-nò ko bít'in-nò nga mì tì k'oqas'ín s'en-nò koni s'ín xítə xi kj'eíí xi mìkiì beèxkon Nainá, nga tákó tjímako kjohítsjeèn-lq xi nímée chjí-lq.¹⁸ Tà tjíjñò kjohítsjeèn-lq. Tsjìn-lq kjoabinachon xi it'aà ts'e Nainá nchrobá-ne; mìkiì beè kó s'ín síjchá yijo-lq nga jè inima-lq tajaàjiùn tjín; mìkiì tsjá'nde nga fahas'en-jiùn kjohítsjeèn xi ndaà tsò.¹⁹ Mì tì kiì beè-ne xi kjosobà 'mì, jyeé kòxox'ín. Tà kjoq chijngui 'ñó sis'in-lq; kji't'aà naçhrjein ótsji

ngats'iì kjoaq ch'o xi tjín isò'nde. ²⁰Tanya jñò, mì k'oqá tjín kjoaq xi kis'enojmí-nò it'aà ts'e Cristo. ²¹Nga jye ndaà kina'yà-là 'én-la kó ndaà kichita'yà kó s'ín tjín xi ngui kjoaq kixi it'aà ts'e Jesús. ²²K'oqá s'ín kis'enojmí-nò nga chjaàxiòn kjoaq jchínga xi tjín-nò nga sa kjótseé koni s'ín kinijchá yijo-nò; i'ndei jyeé mì tí mé chjí-là kjoaq koi koií kjoaq-là nga jñà kjoaq ch'o xi kisaseèn-là yijo-nò kiskoònachan-nò. ²³Tjí'nde-là Nainá nga jè kàtasíxitseya inimá-nò kó kjohítsjeèn-nò. ²⁴Chjoé ijngoo k'a xi kjoaq xítse xi k'oas'ín kisindaà koni kji isén-là Nainá mé-ne nga kixi kó tsjee sijchá yijo-nò koni s'ín tjín xi ngui kjoakixi.

²⁵K'oqá ma-ne i'ndei, kí tí én ndiso nokjoà-nò. 'Én kixi tinókjoakoo xinguioo nga jngoo ijngoo nga tà ngásòn xita xinguiaá ma kóhotjián.

²⁶Tsà k'ë nga majti-nò, kí jé binchaàtsjioò; kí nìjti-là yijo-nò kóni nga 'ba nachrjein skanda k'ë nga okatjì ts'oí. ²⁷Kí kiù biù'nde-là xita neii nga jè konachan-nò.

²⁸Jè xi chijé s'ín nga sá ítjòn, kí tí chijé s'ín-ne i'ndei; tikoqá-ne k'lóas'ín kàtasíkjéen tsja nga kixi kàtasíxá mé-nè nga sakò-là ton xi tsjá itsé-là xita imá xi nímé tjín-là.

²⁹Nijngoo 'én xi ch'o tsò nokjoà; jñà 'én tinókjoakoo xinguioo xi ndaà tsò xi kochjeén-là xinguioo nga isá kixi kítsajna mé-nè nga kochikon-t'in-ne jñà xita xi kji nchré-nò. ³⁰Kí nìba-là jè Inimá Tsjeè-là Nainá, jè xi tsibít'aà chibá-ná mé-ne nga kàta'yá-ná nga xita-là Nainá 'mì-ná skanda jè nachrjein k'ë nga sílkítsajnandeí-ná Nainá xi kjoaq ts'e jé.

³¹Chjaàxiòn yije ijiìn inimá-nò jñà kjoaq xi ch'o tjín xi kondra ts'e xita xi kjeí koni kjoaq bínguitakòn, kjoajti, kjoaq xi makjan-nò, kjoaq nga chítikoo xinguioo, kó nga nokjoàjno-là xinguioo, kó ngats'iì kjoats'en. ³²Ndaà chibákoo xinguioo; kàtas'e-nò kjohimatakòn; tijchàat'aà-là jé-là xinguioo koni s'ín kisiko-nò Nainá it'aà ts'e Cristo nga kisijchàat'aà-nò jé-nò.

Kó s'ín sijchá yijo-ná nga ixti-là Nainá 'mì-ná

5 ¹K'oqá ma-ne nga k'lóas'ín tijchá yijo-nò koni s'ín Nainá nga koi kjoaq-là nga ixti-là Nainá 'mì-ná nga 'ñó matsjakeè-ná. ²K'oqá tis'ín tjòcha chaà xinguioo koni Cristo tjòkeè kijtseè-ná nga jè kitsjaà ngajo-ná yijo-là nga k'en, jngoo kjojtò xi ndaà kjotsjakeè Nainá.

³Jè xi kjoaq chijngui, ngats'iì kjoaq ch'o xi 'ñó tjé tjín kó kjoaq nga maxítakòn-chaà xinguioo mì tì k'oqáá tjín kjoaq xi koxkí-ne it'aà tsajòn. Nga jñò, xítä tsjeè-lä Nainá 'mì-nò. ⁴Kì 'én tsa'a nokjoà, kó 'én nchikón, kó 'én xi ch'o tsò nga bijnòkeè xítä. Jñà kjoaq koi, tikoqáá mìkiì ok'ìn-lä nga kos'ín kinókjoaa. Tà saà kjondaà tjiì-là Nainá. ⁵Jye tjiìin-nò nga mìkiì koma kjoahas'en ñanda tíhotíxoma Cristo kó Nainá, ngats'iì xítä xi kjoaq chijngui s'ín, xi kjoaq xi 'ñó tjé s'ín kó nga maxítakòn-keè xíkjín. Jñà xítä xi k'oas'ín s'ín, ta jñà kjoaq koi beèxkón nga nei-lä ma. ⁶Kì yá xítä xi konachan-nò xi tåxkì 'én bénormí-nò xi nimé chjí-lä it'aà ts'lé já koi. Ta jè ngatjì-lä nga kjo'in tsjá-lä Nainá jñà xítä xi mìkiì 'nchréñijon-lä. ⁷Kì ya tsjahijtakoo xítä koi.

⁸Jñò, nga sa kjòtseé, jè kjohítsjeèn-nò tjíjñò-lä, tånga i'ndei, jyeé iseèn titsajnaà nga Na'èn-ná Jesucristo titsajnakoo. K'oqáá s'ín tijchá yijo-nò koni s'ín ok'ìn-lä jñà xítä xi ya títsajna ñanda iseèn choòn. ⁹K'e nga kjoaq iseèn tjiìin iníma-ná ndaà s'eén, ya kitjáyaá ndiyá kixi, koa ngui 'én kixi kinókjoá. ¹⁰Tinchátsjioò mé kjondaà xi sasén-lä Na'èn-ná. ¹¹Kì ya chingàjñoò kjoaq xi nimé chjí-lä koni s'ín xítä xi tjíjñò kjohítsjeèn-lä. Jñò, ta saà takó nga kàta'ya-lä nga mìkiì ndaà tjín kjoaq xi s'ín. ¹²Skanda masobà-ná nga nokjoá jñà kjoaq'ma xi ch'o tjín xi s'ín jñà xítä. ¹³Nítä mé kjoaq-ne xi sijna ñanda iseèn choòn, nítóón beè xítä mé kjoaq-ne, a ndaà tjín, a xi mìkiì ndaà tjín. Nga jè kjoaq iseèn okó yije xi ndaà tjín kó xi mìkiì ndaà tjín. ¹⁴Koií kotsò-ne 'én xi tsò:

Ngaji xi titsajnafi, tikjaá-la yijo-lè.

Tisítjen-jiìn-lä mik'en;

jè Cristo siìhiseèn-lè.

¹⁵Ndaà tìkindaq koni s'ín titsanìjchá yijo-nò; k'oqáá s'ín titsajna koni xítä xi tjín-lä kjoachjine; kì k'oqá 'nè koni s'ín xi tsjìn-lä kjohítsjeèn. ¹⁶Ndaà tìkjeén nachrjein mé xi s'eén; nga nachrjein i'ndei, 'ñó tjín kjoaq ch'o. ¹⁷Kì ch'o onguíkoo kjohítsjeèn-nò; ndaà kàtachiya-nò mé xi mejèn-lä Nainá. ¹⁸Kì xán 'yò, jè xán síkits'ón-ná, tà saá jè Iníma Tsjeè-lä Nainá ndaà kàtas'en-jiìn iníma-nò nga kàtakó-nò ndiyá kixi. ¹⁹Chikoo xinguioo 'én-lä Nainá. Tijndá-lä sò xi 'mì salmo, himno koa tijndá ijiìn iníma-nò jè xi okóya-nò Iníma Tsjeè-lä Nainá. Jeya tikjna Nainá nga kó iníma-nò. ²⁰It'aà ts'e 'ín-lä Na'èn-ná

Jesucristo, nāchrjein nchijòn tjiì-là kjondaà Nainá xi Na'èn-ná ngats'iì xi tsjá-nò.

Kjoa xi tjínè-lä nga sìlkitasòn jñà xítä x'in ko jñà íchjín

²¹ Nangui titsajna-là xinguiqo koni s'ín yaxkón Cristo.

²² Jñò, íchjín xi x'in tjín-nò, nangui titsajna-là x'in-nò koni s'ín nangui bìtsajna-là Cristo. ²³ Nga jè x'in, jè xi sko týjna-la chjoón, koni Cristo, jè xi sko-lä naxandá-lä. Ko jè Cristo xi ochrjekàjün kjo'in naxandá-lä nga tijè-ne yijo-la. ²⁴ Koni jè naxandá-lä Cristo nangui týjna-la, k'oqá tis'ín jñà íchjín, nangui kàtjna-la x'in-lä nitä mé kjoa-ne.

²⁵ Jñò xi x'in mì-nò, titsjacha íchjín-nò, koni jè Cristo matsjakeè naxandá-lä nga jè kitsjaatjì yijo-la nga k'en. ²⁶ Koií kos'ín kis'iìn-ne nga tsjeè sìlkíjna naxandá-lä nga nguixkon Nainá. Jè jaàxin jé-la nga ko 'én ndaa-lä koni s'ín xítä nga oníjno yijo-la, ²⁷ mé-nè nga tijè kokò-ne nga tsjeè kji ko tijè skoétjò-ne nga ts'e komá, jngóo naxandá xi jeya týjna, xi mì ch'oó kji, mì tjíyó kji, mì tjé kji, jngóo k'a tsjeè kji, ko nimé jé tjín-la. ²⁸ Tikoá jè x'in kàtamatsjakeè chjoón-lä koni s'ín matsjakeè xi ti yijo ts'e-ne; nga jè xi matsjakeè chjoón-la, tijè-ne yijo-la tímatsjakeè. ²⁹ Nijngoò xítä xi tijè beètoòn-ne yijo-la; ta saá tsjá-lä nga'ñó nga síkindä yijo-la koni s'ín jè Cristo nga síkindä naxandá-lä. ³⁰ Nga jè naxandá-lä tijè-ne yijo-la; ko jñá, tikoá yaá nokjoat'aà-ná yijo-la. ³¹ Koií kjoa-la nga k'oqas'ín tichjá Xojon-la Nainá nga tsò: "Jè x'in xi bixan sìlkíjna na'èn-lä ko nea-la nga kíjnakó chjoón-la. Ingajò, tà jngóo xítä komá." ³² Jñà 'én koi, jngóo kjoa xi 'ñó 'in tjín skanda mìkiì fiya-ná. Tanga 'an, jè tísikaxkia Cristo ko naxandá-lä. ³³ K'oqá xan-nò ngats'ioò nga jngóo ijngóo, titsjacha íchjín-nò koni s'ín matsjacha yijo-nò; ko jè chjoón kàteèxkón x'in-la.

Kjoa xi tjínè-lä nga sìlkitasòn jñà ixti ko xítä jchíngá

6 ¹ Jñò xi ixti 'mì-nò, tiná'yajon-là xítä jchíngá-nò nga Cristo titsajnakoo. Koií kjoa xi kixi tjín. ²⁻³ Nga tsò jè Xojon-la Nainá: "Jcháxkoín na'èn-lè ko nea-lè, mé-nè nga ndaa kíjna-ne koa tseé komá-lè i isò'nde." Ngats'iì kjotíxoma xi kitsjaà Nainá, jè jèxi tsjá ítjòn jngóo-la kjondaà jñà xítä xi síkitasòn.

⁴Jñò xi na'èn 'mì-nò, kì ixti-nò njiti-là; k'oqá s'ín tijchá nga ndaà tíkixiqo koa ndaà tákoya-là koni s'ín mejèn-laq Na'èn-ná.

Kjoa xi tjínè-laq nga síkitasòn xi chi'nda 'mì

⁵Jñò xi chi'nda maà, ndaà tíkitasòn-là xi nei-nò ma i it'aà nangui; ndaà jchaxkón nga tíjingoò takòn koni tsà xá ts'e Cristo titsa'nè. ⁶Ndaà tíxá-là nei-nò; mì tà k'e ndaà nìxá k'e nga tímakinda nga tà jè nei-nò ndaà kítsajnakoo; k'oqá s'ín t'een koni tsà chi'nda-laq Cristo maà nga nguì koó inima-nò tíxá koni s'ín mejèn-laq Nainá. ⁷K'oqá s'ín tíxá nga nguì ko kjotsja-nò koni tsà xá-laq Na'èn-ná titsa'nè ko mìtsà ts'e xi taxki xíta. ⁸Ndaà 'yaà nga jingoò ijingoò xíta, Nainá, k'oqá s'ín tsjá-laq chjí-laq koni tjín xá xi s'ín, nas'ín xíta chi'nda ko xi mìtsà xíta chi'nda.

⁹Jñò xi nei-laq xá 'mì-nò, k'oqá tís'ín tjò t'een chi'nda-nò. Kì taxki chítikoo chi'nda-nò nga mejèn-nò koj'in bìnè-là. Ndaà tíjiin-nò nga jè Nei-laq xíta chi'nda-nò ko jè Nei-nò, tijé-ne xi tíjna ján ngajmiì. Nga jè, mìkii faájiin xíta; tà ngásòn fiko.

Kjoa xi tsjá-laq nga'ñó inima-ná

¹⁰Jñò 'ndseé, jñà kjoa koi xi fehet'aà-ne; k'oqá xán-nò: Tíinchátsjioò nga'ñó ts'e inima-nò it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo; 'ñó títsajnakoo ngats'iì nga'ñó xi 'ñó tse tjín-laq Cristo. ¹¹Tísikkoò yijo-nò, chjoé yije nga'ñó xi tsjá-nò Nainá mé-nè nga tájaà titsajna-nò nga mì jè xíta neí skónachan-nò. K'oqá ngaya-la koni jñà soldado nga 'ya yije kícha-la k'e nga fì kjojchán. ¹²Nga mìtsà jñà xíta isò'nde titsabixkán-koqá. Jñà kondra-ná xi xítaxá ítjòn tjín-laq ijiin iseèn, jñà xi mìkii tsejèn, ngats'iì xi tjín-laq kojotíxoma ts'e xíta neí, koa xi sko-la títsajna nga jñà otíxoma isò'nde jñò, ngats'iì nga'ñó-laq xíta neí xi tjíma ijiin isén nga tíjtsa isò'nde.

¹³Koií koxan-nò, chjoé yije nga'ñó xi tsjá-nò Nainá mé-nè nga 'ñó kítsajna-nò jè náchrjein k'e nga mejèn-laq skónachan-nò xíta neí. K'e nga jye síkijneè, tákó k'oqá s'ín kixi kíncha-la níta mé koja-ne. ¹⁴K'oqá s'ín 'ñó kixi títsajnandaà; nguì 'én kixi tínókjoqa mé-ne nga kítsajnandaà koja ts'e xita neí koni s'ín jñà soldado nga 'ñó bíkjá xincho-la [mé-ne nga mì siújtí-laq nikje-laq k'e fì kjojchán]. Ko nguì kixi títsajnaá nga nguixkon Nainá mé-ne nga ndaà kójtsa

iníma-nò koni jngóò soldado xi ndaà kijtsa iníma-là jè chrjoá xi 'mì coraza. ¹⁵Kjit'aà nàchrjein titsajnandaà nga sìka'bió 'én ndaà-là Nainá mé-ne nga kàtas'e-là kjoa'lchán jñà xítá. K'è nga kos'ín s'een, 'ñó kítsajnaà koni jngóò soldado nga tjín-là nga'ñó xoxté-là nga ma fì. ¹⁶K'è nga ndaà mokjeiín-nò it'aà ts'e Nainá, jè kosiko-nò xi kjoa ts'e xítá neií k'è nga jè bít'in-nò nga binchaàtsjioù jé; k'oaá ngaya-là koni s'ín jngóò soldado nga kjoé escudo-là, jè xi síkits'o ni'ín flecha xi tití-là xítá neií. ¹⁷Jè kjoa nga bitjokàjñoò kjo'in, jè ngaya-la jè tsí'nguién kichá xi osíko sko soldado. Koá jñà 'én ndaà-là Nainá jè ngaya-là kichá ndojò xi tsjá Inima Tsjeè-là Nainá. ¹⁸Kì bikjoàn-là nga bìtsi'bà-là Nainá; tijét'aà kjit'aà-là koni s'ín bénojmíya-nò Inima Tsjeè-là Nainá. Kjit'aà nàchrjein titsajnandaà; kì nìhindaà-jèn nga bìtsi'batjiò ngats'iì xítá naxandá-là Nainá. ¹⁹Tikoá titsi'batji-ná it'aà ts'an mé-nè nga Nainá tsjá-na 'én xi kichjá, koá mé-ne nga mìkiì tsakjoòn-na k'è nga kènojmí-là xítá jè 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi ochrjekàjiìn-ná kjo'in mé-ne nga komá skoe-ne jè kjoa'ma xi tijna-là Nainá skanda kjótseé. ²⁰Nainá kisikasén-na nga 'an kichjá ngajo-là it'aà ts'e 'én ndaà-là; koií kjoa-là nga ndayá tijnqa'a'ya; sijét'aà-nò nga titsi'batji-ná mé-ne nga mì tsakjoòn-na nga kènojmíá 'én ndaà-là.

Jngóò soldado xi Roma chja-ne

'Én xi fehet'aà-ne

²¹ Tísikasén-nò jè 'ndisé Tíquico jè xi matsjachaá, tìkoq̄ ndaà sítá-laq̄ Nainá. Jè q̄kitso yije-nò xi it'aà ts'ān, kó s'ín tijnäa, ko mé xi tís'iaàn. ²² Koií xá tísikasén-nò nga keènojmí-nò xi it'aà tsajen kós'ín titsajna-jen ko mé-ne nga kàtatsjá-nò nga'ñó ts'e inima-nò.

²³ Jè Nainá xi Na'èn-ná ko jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtasíkjína 'nchán ijiìn inima-nò ngats'ioò xi xinguaá chibá; kàtatsjá-nò kjondaà nga tjòcha t'een xinguíqo, nga mokjeiín-nò it'aà ts'e Nainá. ²⁴ Jè kjondaà-laq̄ Jesucristo xi otíxoma-ná kàtìjnako ngats'iì xita xi mìkìi síkjahatjìya-la kjohítsjeèn-laq̄ nga kjit'aà nachrjein ndaà matsjakeè Na'èn-ná Jesucristo. K'oqas'ín kàtama.